

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 150. Egyes
szám ára 12 fillér.

Kaputos intelligencia.

Az 1848-as törvényhozás megszüntette a rendiséget. Megszűntek a nemesség előjogai, megszűnt a jobbágy-ság.

A történeti nemesség megszűnt, de a vagyon és stréberség alapzatán települt a modern rendiség: azoknak a rendje, akik egyszerűen csak urak. Mert arisztokrata szörnyű mód, a mi gyorsan alakult, helyesebben alakulásban és kiforrásban levő társadalmunk. Nemes levelet nem kíván, magas értelmi és erkölcsi cenzus sem kívántatik meg. Ellenben, ha az apád kaputos volt és te is vagy, akkor az urak közé számított. Uri minőségében lenézheted mindazt, a ki nem kaputos és hálát adsz az Egek Urának, hogy kaputban születni engedett.

És a kaput, ez a jeles ruhadarab, mit már apád is hordának, büszkeséggel tölti el kebledet. Érzed, hogy úrnak, valóságos kaputban járó úrnak születél. És az intelligenciád! A kaput nivellál. A kaputon belül demokracia uralkodik. Mindannyian egyformán intelligensek vagyunk, kik kaputban járunk.

Minden kaputos született intelligens. A kaputon alul semmi sincsen. A tömeg, a melyet járszalagon kell vezetni, a mely

a kaputos intelligencia magaslatáig fel nem tud emelkedni.

A régi rendiség nem szűnt meg, csak szabadelvűen kitágult. Új elemeket vett magába. És a kiknek nagyapái még a rendiség alatt nyögtek, gyorsan simultak az úri szervezethez. Sőt a régi rendi nemesség nem volt oly büszke a cimerelevelére, mint az új rendiség az ő kaputos intelligenciájára.

Új eszmék, új áramlatok járnak be már évtizedek óta a világot. Szociális reformok forranak a levegőben, másrészt meg újból felüti fejét a reakció. A vörös és a fekete lobogó. És a szocializmus meg a reakció egyaránt okosan és számítással a nem kaputosok százait hajtják táborukba. A nagy tömegeket organizálják.

És ezalatt a kaputos intelligencia uri mivoltában gyönyörködik. Felállítja a sarkételt, hogy ő intelligens és egyéb-bel nem törődik. A nem kaputos osztályra büszkén tekint, és ez alatt lassan de biztosan készíti elő a harakirijét.

A kaputos intelligenciát vagy a szocialdemokracia fogja szétmarcangolni, vagy a reakció. Mindakettő a tömegekre alapítja erejét. A reakció, mely régen arisztokratikus volt, számolt a viszonyokkal és a szocialdemokraciát utánozza, a népre támaszkodik és en-

nek segélyével akarja a klerikalizmus diadalát kivívni és a katolikus megkeresztény szocialisták, a kik Németországban és Ausztriában a szocialdemokraciával erősen concurrálnak, nagyjában a szocialista Lasalle és Marx tanításait prédikálják, egyházatyákból vett idézetekkel bővítve.

A kettő közt a kaputos intelligenciának el kell tűnnie, ha a kaputos alaphoz továbbra is merészen ragaszkodik. A kaputnak vissza kell térnie ahhoz a forráshoz, melyből eredt, a néphez és onnan kell erőt merítenie. A néppel kell érintkeznie és arra kell támaszkodnia.

Mert az öröklött kaput és intelligencia egymakukban nem tartóztathatják fel a világ-históriát. Az öröklött kaput és intelligencia gyenge fegyver, mikor százszázalékosan szó Hiába a kaputnak le kell szállani magas piedesztáljáról és összehozni ismét a néppel, a melyből eredt és nem szabad a kiváltságosoknak törvényen nem alapuló, de tényleg létező rendjét alkotnia.

A százszázalékos ereje döntötte meg a rendiséget. A százszázalékos kezei nyitották meg az utat fölfelé.

A népből eredt kaputos intelligenciának nem lehet külön testet alkotnia és nem ringathatja magát abban az illuzióban, hogy a kaput örökölhető előkelő-

TÁRCA.

Merengés.

Hogyha megtéved köznapi lélek:
Kacagják szörnyen ifjak és vének,
S mondogatják, hogy: ejnye be döre,
Mitso fontol meg esze előre.

De, ha megtéved okos, böles elme:
Istenítve lesz csüört-csavart elve,
S zengnek dics-hymnuszt, zengnek a ká-
A zord jövődöt, oh, dehogy látják! [bák,

Éhes osztráknak gyomrát, hogy töltse:
Oh, mit fundált ki a haza bőlese?!
A közösgyvet vánnal és bankkal,
Sárga-fekete zászlós hadakkal.

Jaj, be csuffá lett a szittya fajta!
A német, mint a kereket, hajtja;
Jogát, ha védi: remegve szól csak,
Rajt' a jó sógor vigan kacaghat.

Nem így volt hajdan; volt akaratja,
Fejét a magyar, hej! soh'se hajtja;
Most a dereka hajlong, mint nádszál,
Csüggedt a lelke, magasba nem száll.

Független volt és szabad a nemzet;
Hajdan, mig sas volt, sasokat nemzett;
A napvilágot most nem állhatja,
Búvik odúba mint az éj baglya

Hires közösgy: láncá magyarnak,
Szemeid lassan; ámdé szakadnak:
Hisz' maga tépi, aki ránk rakta:
Az osztrák-rozsda naponként marja.

Kigyósi G.

Léczesék hónapos szobája.

Írta: Horovitz Gusztáv.

Ürömfői Béla hónapos szobában lakott, hónapos retket vacsorázott és szerelmes volt.

Ez a bemutatás ép úgy találna akárhány más halandóra is, ha a hónapos retkek kiváltkép nem domborítaná ki Ürömfői Béla nem közönséges egyéniségét.

Azt már hallottam, hogy valaki tejet vacsorázik és még el is dicsekszik vele, hogy hát ő tejkúrát használ. Azt is hallottam, hogy valaki nem vacsorázik és szintén dicsekszik, hogy szigorú diétán él, de azt még soh' sem hallottam, hogy valaki az év mind a négy szakában hónapos retket vacsorázzék és még el se dicsekedjék vele.

Ürömfői Béla ez a ritka férfiú egy turcsa véletlen folytán ismerkedett meg velem.

Én szenvedélyes költőzködő vagyok, a lakásomat bámulatos gyorsasággal változtatom. Az egyikbe még be sem költöztem, már másik után nézek. Ezen a téren páratlan eredménye-

ket értem el, volt már körülbelül ötezer harmad emeleti, 10 másod, 1 első emeleti és egyszer majdnem földszinti lakásom.

Ebben a gyönyörűségben azonban nem részesülhettem, a lakbér és fizetési képességeim között oly legyőzhetetlen akadályok emelkedtek, hogy kénytelen voltam újból és ismét az oly jól ismert és rettegett harmadik emeletre költözni. Ez idő óta, hogy majdnem földszinti lakó lettem egyetlen ambícióm mint lakó az ég szomszédságából le kerülni az édes anyaföld közelébe.

Éppen csomagoltam 4632-ik lakásomban a melyből családi okok miatt távoznom kellett. A családi okok bizonyos pikáns háttérrel bírtak. Háziasszonyom Léczes Máténé fővárosi takarítónő a VIII. kerületi községi elemi iskolában, ugyis mint odaadó hitves nem kevésbé mint lelkes honleány nemes hivatást tölt be akkor, a mikor a kis Léczesek számát évenként szaporítja. A kitűnő családdal való ismeretségem második hetében belép szobámba Léczes Máténé férje, született Léczes Máté »Esti újság árus,« országos papucs, miért is szerényen úgy mutatkozik be, hogy »született Léczes Máté« és négy darab kis léczes, névszerint Edgár, Teodroik, Rajmund és Ildiko.

Léczes Máténé, fővárosi takarítónénál ritka classikus műveltséggel és óriási olvasottsággal

séget és intelligenciát kölcsönöz neki. A néppel való érintkezést és az intellektuális fölény megtartása nélkül, igazi műveltség híján a kaputos intelligenciának élet fonala szárad el s mesterséges képződmény lesz erő és tartalom nélkül.

A népre kell támaszkodnia és azt nem szabad cserben hagynia. Mert a cserben hagyott nép, cserben hagyja vezetőit.

És a sereg nélküli vezetők, nagyon komikus látvány.

A százezrek szívét pedig kardcsapás nélkül hódítja meg a szocialdemokrácia, vagy a reakció. (S.)

Ismét petitió készül!

Már napok óta tudtuk, hogy Baja város polgárai tisztességét, erkölcsét, becsületét meggyalázó petitiónak nevezett, törvényes formába burkolt erőszakoskodási próbairást a „kérvényező” visszavonták.

Szombati számunkban ezt tudomásul sem vettük, mert nem biztunk abban, hogy az ellenpárt vezetőit a józanság, az igazság érzet, a polgári kötelesség vezérli.

Nem csalódtunk. Ezek az emberek, mióta az első csapást megkapták a polgároktól, tisztán elvesztették nem eszükét, mert azt nem lehetett elveszteni, hanem elvesztették a ravaszság, a fondorlathoz szükséges ovatosságot, higadtságot. Ezek az urak meg vannak kergülve, mert már se hallanak, se látnak!

Ezek az urak most már úgy cselekszenek, hogy magában a kormánypártban észlelhető a megbotránkozás, a bizonytalanság érzete, most már a kormánypárt érettebb elemei is kezdik belátni, hogy az ő létük, az ő befolyásuk,

az ő sulyuk, egész egyéniségük van veszélyeztetve, ha továbbra is oda állanak egy kráter elé, hogy ebből Szutrély urnak és érdektársainak egy pár gesztenyét kikaparjanak.

Mert már nemcsak a függetlenségi párt, hanem a kormánypárt becsületesen gondolkodó elemei is tudatában vannak azon ténynek, hogy a kormánypárti klikk nemcsak szóval, de írásban is hirdeti a törvény kijátszását. Nem átalották a hírlapokban beismerni, hogy a törvényt akarják megkerülni, mert tudták, hogy a curia ugyanis el fogja utasítani kérelmüket. Visszavonták tehát, hogy ujat adjanak be, amely az ő szerencsétlen reményeik szerint az ő bölcs, okos jogászi fejük szerint eredményre vezethet. Tehát a törvényt akarják még jobban kijátszani, erőszakoskodással. Eddig azt tartotta a polgárság, azt tartotta minden komoly elem, hogy a kormányok képviselőjének, a hatalom kezelőinek a törvény és igazság szerint kell eljárni, eddig abban bizott, hogy a felsőbbség megvédi őt az erőszakoskodás, a törvény kijátszása ellen. S most megdöbbenve veszi észre, alig akarja önmagának bevallani, a mit lát saját szemei előtt nyíltan, hogy a felsőbbség, a vezető elem ad példát a törvény kijátszására, a törvény kigúnyolására, a törvénynek egyéni érdekre, célra való kihasználására, a törvény meggyalázására. A felsőbbség a vezető elem ad példát arra, hogy egyes ember erőszakoskodik egy egész város józan polgárságával szemben, üti, veri, rúgja, piszkolja, gyalázza polgártársait, mert az nem tűri tovább az ő uralmát, az ő hatalmát, mert az a polgárság már-már annyira zaklatva lett általa, hogy végeleseredésében úgy nyilatkozik, hogy rosszabb már úgy sem lehet.

Ebben az általános elszörnyűködésben, ebben az általános megdöbbenésben rejlik oka annak, hogy minden jóra való polgárnak már napok óta túlul ajkára a kérdés, hogy kik lesznek azok a szerencsétlen alakok, a kik ismét behajszoltatnak ebbe a rettenetes harcba, melytől félnek, melytől irtóznak. Néhány nap óta remeg minden jóra való polgár, hogy mikor hívja be Szutrély úr őt a takarékpénztárba, mikor látogatja őt meg lakásán. Álljon meg uram s ne tovább! Nyissa ki szemét és lásson világosan. Ha voltak is hivei, leghivebb emberei, mindenki el fog öntől fordulni, mert az amit önök most művelnek a banque, melynek ára Szutrély úr az ön polgári megsemmisülése, a város erkölcsének teljes megmételtyezése. Álljon meg Szutrély úr! Álljanak meg uraim. Ismét a lejtő legmagasabb pontján állanak, ne kezdjék meg a gurulást, ezt minden jóra való, akár függetlenségi-párti, akár kormánypárti várja önöktől.

De ha ön még sem lát, még sem hall, de ha ön tudna még tiz gyászmagyart hálójába keríteni, ha ön ismét fog találni tiz áldozatot, kik szintén, mint az eddigiek, fel lesznek jelentve és büntetve, a polgárok szidalma, a polgárok átka fogja önt követni, ön ismét hihetetlenül nagyot fog bukni, százszor nagyobb, mint eddig, mert jegyezze meg, hogy minél nagyobb az ön immár senki előtt sem sympatikus, de gyűlölt aktiója, annál óriásibb lesz az egész polgárság visszahatása és annál bizonyosabb lesz az, hogy az ön politikai működésének, politikai hatalmának napjai meg vannak számlálva!

—n.

birt, minek tanubizonysága 15 élő és 4 elhunyt gyermekének neve. Mind a tizenkilenc névre nem emlékszem, annyit azonban tudok, hogy volt első (elhunyt) és második (élő) Heliodor egy pantaleon, I. és II. Leander és valami két Koléta.

Belépve a szobámba Edgar és Teodorik a nyakamba ugrottak és vállaimra ültek, kezeikben gyanus színű zsebkendőket lobogtatva, mint valami nagy hatalom képviselői, kik szerény területemet annectáltak és ki is tüzték a nagy hatalom lobogóját. Rajmund és Ildikó örömben orditozni kezdtek, Léczes Mátáné könnyezett, férje született Léczes Máté pedig az elragadtatástól nem tudott szólni.

Én hasztalan iparkodtam lerázni a kisdedeket, nem sikerült. Léczes Máténé az érdemes fővárosi alkalmazott végre megunt nézni a féktelen lelkesedést és leparancsolta Edgart és Teodorikot, a kik nagy nehezen lemásztak rólam, de ettől vérszemet kapott Rajmond és Haikó és addig bögték, míg megengedtem, hogy ők is kitűzzék válaimon a Léczes család nagy hatalmi lobogóját és vagy fél óráig ott ülhessenek.

Léczesné anyai szive örömtől repesett, született Léczes Máté pirult, engem pedig a guta környékezett. Végre szóhoz jutottam.

— Miért e látogatás? Léczesné pirult és a férjére nézett, született Léczes Máté szintén pirult és a földre nézett, én is pirultam és Léczesnére néztem, a kis Léczesek nem pirultak és senkire sem néztek, hanem kórusban énekeltek — a bácsival alszunk, a bácsival alszunk.

— Velem kérdeztem ijedten és olyan han-

gon, hogy született Léczes Máté levegő után kapkodott.

Léczesné látta, hogy itt nyilatkozni kell, a Léczes hatalom képviselőit leintette nyakamról és engem az ablakhoz vezetett. Ott lágy behizelgő hangon tudtomra adta a küszöbön álló családi eseményt, és azon körülményt, hogy csak két szobával rendelkeznek. Az egyikben én lakom, a másik színhelye lesz a bekövetkezendő világhistóriai eseménynek.

Tizenöt kis Léczest már elhelyeztek, négyet a temetőben, tizenegyet a rokonoknál, nemeszívű emberbarátoknál, egy még a rendőrségnek is jutott, ugyanis a kis Léczesek legnagyobbika Tevbald szabad óráiban zsebmetsző és volt benne annyi figyelem a családja iránt, hogy most fogadta el magát, mikor a lakásra szükség van. A fennmaradó négy darab kis Léczest nálam óhajtanák elhelyezni. Szépen kért Léczesné, hogy ügyeljek a gyermekekre, minden nap fürösszem meg őket, Haikót a divánra fektessem, Rajmondot pedig lefekvés előtt üssem mindig pofon.

Mit volt mit tennem, elvállaltam a Léczeseket. Este Rajmondot fektettem a divánra. Haikó kisasszonyt pedig úgy ütöttem pofon, hogy két tejfoga menten kiesett.

Isszonyatos bögést rendeztek. Egész éjjel nem tudtam aludni. Edgar és Teodorik egy ágyban aludtak velem, éjjel összevesztek azon, hogy ők mindig nálam maradnak, a minek a vége az lett, hogy az egymásnak szánt pofonokat sötétben nekem adták.

Másnap kértem Léczesné urhölgyet hogy vegye vissza a csemetéit, vagy pedig várjon a

családi eseménnyel míg én elköltözöm. Egyik ajánlatba nem ment bele, a kis Léczesek nálam maradtak.

Gyötrelmes életem második hajnalán egy mentő gondolatom támadt, kishirdetés útján ki fogom adni a szobámat és a Léczes gyerekeket. Tiz lapban tettem közzé a következő kishirdetést.

Életunt fiatal ember kitünő lakást kaphat, családilag szerelmesnek valóságos orvosság. Cim a kiadóhivatalban. A kis hirdetésnek bámulatos hatása volt. Másnap épen Edgart fürössztöttem, mikor belép az első jelentkező. Foglalkozás nélküli színész volt és világfájdalom gyötörte, szívesen átadtam volna neki a lakást és a csemetét, azonban csak kettőt akart átvenni.

Jelentkezett 30 tanárjelölt, 94 lirai költő 387 családított szerelmes, egy bankhivatalnok, egygyel megkülönböztetett tisztelettel beszéltem, mert nagyra tartottam, ugyanis a mint belépett Haikó mint valami régi ismerőst üdvözölte és átfogta a lábát, a bankhivatalnok pedig úgy odébb rugta Haikót, hogy addig bögött míg a lánchidat meg nem ígértem neki krémes csokoládé alakjában. — A bankhivatalnoknak egy Léczes sem kellett. Már kétségbe estem, hogy 2000 ember közül egy sem vette ki a lakást és csomagolni kezdtem, hogy az éjsötét leple alatt odébb állok.

Kopogtattak az ajtón.

— Szabad!

Belép egy sápadt arcú vagy 198 centiméter magas ifjú. Megállt előttem és én eltörpülni éreztem magamat, mint legutóbb Párisban az Eiffel toronnyal való találkozásom alkalmával.

Hasztalan erőlködés.

Ugy hallatszik, hogy a bajai szabad-elvű-klikk boszorkánykonyhájában megint főznek valamit. Ezt ujságolja ugyanis félhivatalosa, a „B. H.” vasárnapi számában, mely egyébként azzal a loyális beismeréssel is szolgál olvasóinak, hogy a régi petitiót azért vonták vissza, mert azzal célt nem értek volna. A napnál is világosabb immár, hogy az állítólagos újabb petitió nem céloz másra, mint a curiai bíraskodásról szóló törvény egyenes kijátszására, megkerülésére.

Hogy pedig ez sikerülni nem fog, ideiktatjuk a curiai bíraskodásnak az újabb petitió benyújtására vonatkozó fejezetét.

A 11. § a következőket mondja:

„A Curia határozatának, mely az eljárást visszavonás folytán megszüntette, kifüggesztésétől számított tizenöt nap alatt tiz jogosult választó a korábbi kérvényben megjelölt érvénytelenségi ok alapján kérheti a választás érvénytelenítését.”

Lényeges feltétele eszerint az újabb petitióknak az, hogy a korábbi kérvényben megjelölt érvénytelenségi okokat tartalmazhatja kizárólag.

Ezzel kapcsolatban idézzük ugyan ezen törvény 70-ik szakaszát, amely szerint „a kérvény a tárgyalás folyamán újabb érvénytelenségi okokkal és tényekkel ki nem egészíthető.”

Tudvalévő dolog, hogy a dr. Reich Aladár mandátuma ellen beadott petitió a mellett, hogy teljesen alaptalan tényeket és igaztalan vádakot tartalmaz, egyúttal teljesen elhibázott formai szempontból azért, mivel a tények nincsenek (de nem is lehetnének) világosan előadva, általánosságban mozognak és már első pillanatra a koholmányok színezetét hordják magukon.

Előre látható volt eszerint, hogy a petitiót a Curia visszautasította volna a f. hó 28-iki tárgyaláson, mert a kérvényben felhozott hiányos tényeket a fent idézett 70. § szerint a tárgyaláson kiegészíteni nem lehet. Hogy tehát az elutasítás szégyenét a szabadelvű klikk elkerülje, visszavonta a petitiót és mint a B. H. írja most azon töri a fejét, hogy egy újabb petitiót adasson be más tiz választó által, a mely petitióban már most a tényeket precizirozni fogná.

Előre is megjósolhatjuk a szabadelvű klikknek, hogy ezzel a kilátásba helyezett törvénykijátszási manipulációval célt érni semmi szín alatt nem fog és egyúttal megnyugtathatjuk a bajai függetlenségi-pártot, hogy miként a f. hó 28-iki tárgyalás nem volt egyéb a fiasco első felvonásánál, akként a szabadelvű klikk minden további céltévesztett erőlködése csak elősegíti az amúgyis gyors kifejlés felé törő tragédia ötödik felvonását, amelyben a drámairás szabályai szerint a drámai hősnek — a szabadelvű klikknek — menthetetlenül buknia kell!

Sokkal magasabb színvonalon áll a m. kir. Curianak, mint az ország legfőbb jogi tekintélyének ítélőképessége és bölcs belátása semhogy a törvény kézzelfogható kijátszására kezet nyujthatna és a jövőre nézve praecedensül szolgáló ilyen fogásoknak tág teret engedni akarna. Mi sem volna könnyebb a jövőben a 70 ik szakasz megkerülésére, a hiányos tényállás kényelmes helyreütésére, mint hogy a rossz petitiót visszavonják és helyébe újat adnak be tizenöt nap alatt. Hisz ilyen körülmények között a 70-ik sz. rendelkezése teljesen illuzóriussá tehető! Ez pedig sem a törvényhozásnak nem lehetett szándéka, sem pedig a törvényt alkalmazó Curia nem fog egy

olyan gyakorlatnak utat nyitni, mely a törvénykijátszásnak jövőbeni megszámálhatlan kísérletét vonná maga után.

Mi sokkal nagyobbra becsüljük a kir. Curia éleslátását, semhogy elképzelni is mernénk egy oly döntést, mely a curiai bíraskodás szellemének egyenes meghiusításával volna azonos.

Ilyent — úgy látszik — csak a bajai szabadelvű klikk képes az ország legmagasabb ítélőszékéről feltételezni!

SZ. V.

Politikai hetiszemle.

Szell Kálmán miniszterelnök felgyógyulása végre lehetővé tette a vármegyék pénztári és számvéveségi ellátásáról szóló javaslat részletes tárgyalását. A függetlenségi és 48-as párt részéről Babós Mihály és Bizony Ákos képviselők foglaltak állást a javaslat ellen és hathatós érvekkel kimutatták, hogy a javaslat rendelkező részének számos helye az indokolással homlokegyenest ellenkezik.

Mindjárt a javaslat 1-ső §-ának módosítását indítványozzák, mivel ez a szakasz a törvény lényegét domborítja ki és eredeti szövegében teljesen elhibázott. A vármegyei önkormányzaton ejteni szándékolt csorbát külsőleg is magán viseli. Szell Kálmán fejtegetései után a ház többsége a javaslatot módosítás nélkül elfogadta, már most tehát részleteiben is.

Némi élénkséget keltett Gorove László interpellációja az egyetemi ifjuság nemzeti pártjának Vázsonyi Vilmos képviselő elleni tüntetése tárgyában. Az interpellációra Wlassics miniszter nyomban megadta a választ, mely a néppárt kivételével mindenkit kielégített.

Szóba került még egyszer rövidesen a deési választókerület küldési jogának felfüggesztése. Az öreg Madarász helyezkedett ellentétbe az állandó igazoló bizottság javaslatával és indítványozta a vizsgálat elrendelését, ami bizonyára csak javára válnék a tiszta választásoknak. A ház azonban mellőzte azt a véleményét.

Valasek János képviselő mentelmi jogának

— Parancsol? kérdeztem mézédés hangon.

— Oh nem, csak kérdezni bátorkodom, ez a szoba kiadó? olyan kétségbeejtően siránkozott, hogy félre fordultam és lopva két könnyecsepet morzsoltam szét reszkető ujjaimmal. — Igen ez a szoba kiadó, kihez van szerencsém? — Ürömfői Béla vagyok, magánzó vagyok, hónapos szobában lakom és szerelmes vagyok.

— Nagyon örülök, foglaljon helyet. Ezt a figyelmet külömben magánzó voltának köszönhettem. — Magánzó szerelmes, hát mire jó ez;

— Oh hagyja el magam sem tudom, jöttem láttam és szerelmes lettem.

— És még mindig magánzó, — oh igen, ő ki elrabolta szívem nyugalma, kikacagja szerelmemet, és mást szeret.

— Borzasztó, értem önt uram, voltam én is szerelmes, szerelmem tárgya egy fiatal mosónő volt, oh de a nyomorult nem engem szeretett, ő csak mosni szeretett.

— Azonnal beköltözködhetem?

— Itt is maradhat rögtön elmondom a tennivalókat, illetőleg a feltételeket.

— Köszönöm, adok öt forint foglalót és estére beköltözködöm, még csak arra kérem, hogy aludjék ma még velem, míg megszokom az új lakást.

Erre a feltételre nem számítottam, azonban jövő nyugalmam érdekében beleegyeztem.

Este megérkezett Ürömfői négy hordár kíséretében, két-két hordár egy-egy óriási ládat cipelt, a hordárok eltávoztak, Ürömfői pedig a kicsomagoláshoz látott, no illet még nem láttam életemben.

Az egyik ládában volt egy szalón ruha, két ing, 6 kézelő és ugyanannyi gallér, aztán Küry Klárának számtalan arcképe. A másik ládában ugyanilyen toilette cikkek és vagy két mázsa hónapos retek, kíváncsian lestem a fejleményeket.

Ürömfői Küry Klára arcképeit sorra kirakta és megcsókolta, a kis Lécesek bambán bámultak, én pedig magamban sajnálkoztam a szegény magánzón.

Mikor a képeket kirakosgatta és végig csókolta, vacsorához látott.

A zsebéből kivett egy darab kenyeret, a ládából 2 hónapos retek és olyan élvezettel evett, hogy a kis Lécesek sirva rimázkodtak egy kis darab retekért. Mikor már jól kisírták magukat megígérte, ha jók lesznek, hát ezután ők is kapnak retek; de ma nem kapnak.

Én csak bámultam, hogy milyen tisztelettel viseltetnek a kis Lécesek a retekevé iránt. Egyik sem mert moccanni, sőt mikor Ildikót a dívánra fektettem és Edgártnak kiutalványoztam a köteles pofont, sirni sem mertek, annyira féltek, hogy nem kapnak retek.

A gyerekeket lefektettük, mi pedig diskurálni kezdtünk.

— Ismeri Klárát?

— Melyiket, Ward Klárát, Rigó Jancsiné ő nagyságát?

— Ki beszél Chimay hercegnőről, én Kürit kérdezem, hogy ismeri-e?

— Ismerem látásból.

— No sajnálom magát, tudja meg hát, hogy ő az én ideálom.

— Gratulálok.

— Köszönöm én örültem szeretem Klárát ..

— És ő magát?

— Ki nem állhat, éppen tegnap mondta, hogy ha még egyszer tolakszom, hát feljelent a rendőrségnél.

— Hát akkor mit tolakszik?

— Oh nem tolakszom többé, elzárkózom a világtól és minden időmet a kis Lécesek nevelésének szentelem, a hálátlan nem tudja méltányolni ezt a nagy szerelmet, egy egész láda arcképet vásároltam össze; mind öt ábrázolja és ő hallani sem akar rólam, de nem is lát többé, erre esküszöm.

Tisztában voltam a helyzettel, Ürömfői egy örült magánzó, vagy egy magánzó örült, vagy örültem szerelmes magánzó.

Ürömfői urral való ismeretségem siettetett kiköltözésemet.

Ürömfői tizenegy órakor lefeküdt, én még fenmaradtam. Ürömfői 10 percz múlva horkolt, a kis Lécesek szellemesen csevegtek álmukban, én pedig kézi táskámat hónam alá kapva siettem kifelé. A Léces szülők ajtaja előtt elhaladva velótrázó sikoltást hallottam, majd minden elcsendesült; e sikoly jelenté a 20-ik Léces földi siralmanak kezdetét és az én megszabadulásomat Léceséktől és Ürömfői Bélától.

felfüggesztése került ezután szóba, amiért Valasek egyik kortesbeszédében a magyar nyelv ellen kiméletlen és indokolatlan kirohanást követett el. Mentelmi jogát a ház fel is függesztette.

Végre a f. hó 28-iki ülésben megkezdtek az 1902-ik évi költségvetés tárgyalását.

A kormányparti padokról leritt közöny és fásultság közepette nyitotta meg a vitát Neményi Ambrus előadó égisz magasztalva a Széll-kormány magas színvonalú pénzügyi politikáját.

Az ellenzék részéről Kossúth Ferencz szólt fel elsőnek. Ez az előkelő parlamentáris azzal támadta az előirányzat pénzügyi részét, hogy visszasság az, ha az állam szükséglete folyton emelkedik. Az a nemzetgazdasági elv, hogy a kiadások emelkedése a nemzet gazdasági jólétével összhangzásban van, minálunk Magyarországon fejtegetőre van állítva. Minálunk a kiadások oly folyton emelkednek, dacára annak, hogy gazdasági létünk szédítő sebességgel rohan a pangás felé, dacára annak, hogy válságokkal küzdünk, elcsigázott, kimerült nemzet vagyunk. És, hogy az elszegényedés tényleg minő arányokat öltött, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a jelzálogtartozások az utolsó tíz év alatt megkétszereződtek. Ön-maga ellen vétkezik ilyen viszonyok között az az állam, mely folyton növeli szükségleteit és nem számol önmagáért, ha 29 millióval emeli a költségvetést. Pártjának zajos helyeslése közepette jelenti ki, hogy semmiféle 67-es alapon álló kormány iránt bizalommal nem viselkedhetik, mert ezen az alapon lehetetlen Magyarország önálló állami létét kiépíteni, mely pedig egyedüli feltétele egy nemzet anyagi és erkölcsi haladásának. Az olyan nemzet, mely megkötött kézzel, megkötött lábbal veti magát az áradatba azért, hogy versenyezzen a többi nemzetekkel, nagy hátrányban van a többiekkel szemben. Hiszen a magánember is, kit összekötne egy esztelenül rángatózó emberrel, elmerülni az áradatban. Magyarország pedig össze van kötve az esztelenül rángatózó Ausztriával, amelynek épen csak annyi eszmélete van, hogy ösztönszerűleg a víz fölött tartja fejét és a mi fejünket nyomja a víz alá. Szerencsénkre azonban a 67-es alap immár gyöngelábon áll és így van remény, hogy, kitartó küzdelemmel a nemzet függetlenségét kivívhatjuk. Erélyesen sürgeti az önálló vámterületet és az önálló magyar vámtarifát. Végül határozati javaslatot nyújt be, amelyben a költségvetés megtagadását indítványozza. A nagyhatású beszéd után a néppárti padokról Buráth Ferencz emelkedett szólásra, aki minden bajnak okozójául az egyházpolitikai törvényeket tartja. A revíziót sürgeti. Hasonló elveket hirdetett az Ugronpárti padjairól Hortoványi József és már ebből is kiviláglik a néppárt és az Ugronpárt téstvérisége. Miklós Ödön a kis és középirtokosok szomorú helyzetét tárja fel. Utána pedig Csávolszky Lajos intézett heves kirohanást a kormány és a költségvetés ellen. Ezt követőleg Lindner Gusztáv száz képviselő volt egy botrányos jelenetnek előidézője azzal a kijelentésével, hogy a szászok a magyar elem vezérszerepe alatt nem értik a feltétlen uralmat.

A Lindner affairt a Vázsonyi botrány követte. Ez Hortoványi Józsefnek abból a kifejezéséből eredt, mely szerint a demokraták támadásait a »király utcából hozott sárnak« minősítette. Bár nem mutatott ezzel nyíltan Vázsonyira, de mindenki elérte a célzást és ebből fejlődött ki azután az a csinos kis skandalum, melyet csupán az ülés felfüggesztésével lehetett lecsillapítani.

Viszonzás Szabó Sámuel úrnak

a „Bajai Közlöny”-ben megjelent válaszára.

A »Bajai Független Ujság« 3-ik számában a bajai polgári olvasó egyesület táncmulatságában tapasztalt részvétlenség okait kutatva, megróttam az elnökséget, hogy a mulatság előkészítésében hibát követett el s a körültekintés hiánya folytán pellengére állította az egyület hírnevét. Achilles sarkot találtam s az elnökség, miként a méh a pipa füstre felzúdult. Riadót fűjt a választmány s legharciasabb tagját nyilvánvesszővel, rohamba küldte ellenem.

Szabó Sámuel úr a rossz vivők szokása sze-

rint csak vagdalózik s a küzdelem hevében a védelemről egészen megfeledkezik. Azt állítja, hogy a választmány kebeléből kiküldött vigalmi bizottság a táncestély sikere érdekében a legmesszebb menő, minden lehető intézkedést megtett s így a körültekintés hiányának vádja légből kapott. Milyen türelmesek e szép szavak, minden absurd gondolat elcipelésére felhasználhatók. Ez a gyenge védekezés eszembe juttatja egyik tanáromnak szavait, aki, valahányszor a diák avval mentegette magát, hogy tanult, azt felelte: »Nem is azért kaptál fiam elégtelent, hogy nem tanultál, hanem azért, mert nem tudtál!« Ha ennyit tudnak legmesszebb menő, lehető intézkedéssel elérni, akkor nem képesek megfelelni annak az állásnak, a melyet az egyület bizalma rájuk ruházott.

Az elnökség, vagy ha úgy tetszik — a vigalmi bizottság, nem hogy a legmesszebb menő, de még a legközelebbi, elengedhetetlen intézkedéseket sem tette meg. Lajstrommal szolgálhatok, ha úgy tetszik — azon leányos családokról, akik meghívót nem kaptak s akik az est sikerét és fényét előmozdítani lettek volna hivatva. Tudatosan s alapos információ után használtam azt a kitétel, hogy a körültekintés hiánya volt okozója a táncestély kudarcának. Mert ha körültekintettek és még sem látták a bekövetkezett fiaskót, vakok voltak. Műkedvelői előadás nélkül bál Baján nem sikerül. Ennyire ismernie kell a viszonyokat annak, akít az elnökségbe, vagy a vigalmi bizottságba beválasztanak. Persze a műkedvelők össze toborzásához munka és tekintély szükséges. Az egyik hiányzott, a másik ismeretlen fogalom. Ennek lehet tulajdonítani azt, hogy 5 leány jelent meg a polgári bálon, amely két év előtt más kezekben úgy látogatottság, mint fény tekintetében első helyen állott.

Ez minden esetre az egyület tekintélyének emelkedését jelenti!

Midőn pedig azt gondolta, hogy az érvek sulya alatt leroskadtam, a mese szerinti nemes ellenfél még egyet próbált rugni a halálosan megsebzett oroszlánon. Rosszhiszeműséggel vádol, mert az egyület reputációja érdekében az elnökséget egy hibára figyelmeztetni vakmerő voltam. Persze ez kissé szokatlan és kellemetlen volt. A méh család sem kiméli fullánkját akkor, midőn valaki munkájukat megnézendő, a kaptárba betekint. Azért mégis akadnak emberek, a kik a csipéstől nem rettennek vissza.

Dr. Fehér Lőrincz.

HIREK.

Bogáromy János a szabadkai törvényszék vizsgálóbírója jan. 28-án reggel 8 órakor Szabadkán meghalt. Még 4 nappal halála előtt egy bűnyügyben Bajmokon járt vizsgálat foganatosítása végett. Meghütötte magát, mellhártya gyulladás támadta meg és ma már nincs az élők sorában. Az elhunyt bíró tragikus halála széles körben mély részvétet kelt Baján is, ahol sokan ismerték és becsülték.

Lelkész beiktatás. Friedrich Zsigmondnak a helybeli ág. hitv. ev. egyházközség új lelkeszének hivatalába való ünnepies beiktatása az ág. hitv. ev. templomban holnap (f. hó 2-án) d. e. 9^{1/2} órakor lesz. A beiktatást a főesperes megbízásából Korossy Emil szabadkai lelkesz végzi.

„Független Magyarország” címen f. hó elején megindul az orsz. függetlenségi és 48-as-párt hivatalos napilapja, mely egy részvénytársaság tulajdonát képezi. Kossúth Ferencz ez alkalomból felhívta Drescher Gyula bajai pártelnököt néhány részvény elhelyezésére, a mi a bajai függetlenségi párthivek tömeges jegyzése folytán már is sikerült.

Tetőtűz. Hétfőn délután négy óra tájban kigyulladt a Szállásvárosi Darázs-utcában levő Csilits-féle cserepes ház teteje. Az oltásnál csakhamar megjelent tűzoltóság ez alkalommal mesteri munkát végzett. A tűz tovább terjedését megakadályozandó, ketté vágták a ház tetejét s azzal megmentették a tetőzet felét. A kár így jelentéktelen, mely különben is megtérül, mert a ház biztosítva volt.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara tegnapelőtt tartotta meg e havi

teljes ülését Szarvady Lajos elnöke alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő megyéket érdeklő ügyek intéztettek el. Tudomásul vette a kamara, hogy Weinhut Adolf szabadkai sapka, csákó és kalapkellék gyáros ipartelepének a kormány hat esztendő tartamára az állami kedvezményeket engedélyezte. Kulinyi titkár tudomására hozta a kamarának, hogy az országos központi hitelszövetkezet elhatározta a szegedi és bajai agyagiparosok raktárszövetkezeteinek létesítését és az alakuló gyűléseiket Szegeden február 21-re, Baján február 23-án kéri összehívni. Jelentést tett az elnökség a Szabadkán és Baján most tartott cipész és szabóipari tanfolyamokról és egyhangulag elfogadott javaslatot tett, hogy kérje a kamara a minisztertől Hmvásárhelyen és Ujvidéken cipész és férfiruha szabászati, Szegeden nőruha — szabászati tanfolyamok engedélyezését.

Halálozások. Őszinte megilletődéssel értesültünk arról, hogy Széles Zsigmond másodéves joghallgató, Széles Áron bajai reform. lelkész fia, élete virágában e hó 27-én elhunyt. A mélyen sujtott család iránt városszerte nagy a részvét. — Deutsch János földirtokos e hó 27-én meghalt 65 éves korában. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Uj orvos. Dr. Róna Dezső műtőorvos sebészeti és nőorvosi gyakorlatát megkezdte. Rendel naponta a délutáni órákban. Takarékpénztári épület.

A petíció utóhatása. Mint értesülünk néhány nap múlva nagyon megszaporodik a büntető-bíróság ügyforgalma. Ugy hírlik ugyanis, hogy a dr. Reich Aladár mandátuma ellen beadott petícióban alaptalanul megérágalmazott tisztos polgárok a petíció aláírói ellen egyenként bűnvádi feljelentést adnak be azon rágalmak bírói megtorlása végett, melyek alaptalanul lettek nyilvánosságra hozva és a melyek városunk polgárságának zömét állították igaztalanul pellengére. Kívánatos volna, ha az igazságszolgáltatás mentől szigorúbban sujtaná a becsület meghurcolóit, hogy a jövőben elrettentő például szolgálja hasonló merényletekkel szemben.

A bajai polgári olvasó együletbe, mint értesülünk, e hét folyamán tömeges tagfelvételi kérelem intéztetett; ami úgy látszik ennek a rég fennálló, érdemes társas-körnek nagyobb föllendítését célozza. Mi, akiket legkevésbé sem vezet és vezetett rosszakarat — mint ezt tévesen jegyezte meg a múlt vasárnap az egyesület egyik előljárója — a magunk részéről is kezet nyújtunk ehhez az üdvös actióhoz és ez uton intézünk felhívást a mentől tömegesebb belépésre.

Közgyűlés. A bajai gyümölcsészeti egyesület e hó 2-án, délelőtt 11 órakor, a városi székház 2. sz. termében tartja rendes évi közgyűlését. Tárgyai a következők: 1. Jelentések. 2. Zárszámadás 1900—1901-ről. 3. Költségvetés 1901—1902-re. 4. Költségvetés 1902—1903-ra. 5. Az alapszabályok módosítása. 6. Tisztujtás.

Színészeink Szabadkán.

A Pillangó kisasszony. — Az almafa.

„A hősnő — Pillangó kisasszony,
Egyszerű japáni leány,
Szívének nincs bonyadalma,
A lelke nem talány.
Csak él szeret és elhagyják, —
És ebbe szegény belehal.”

Ebben a hat sorban benne van Belasco drámájának egész meséje.

Végtelen finom, kedves kis dráma a ma bemutatott szindarab, kicsiny és mégis nagyon szomorú. Nem limonádé — mint tán sokan mondják — mint ahogy egy gyönyörű lírai költemény sohse lehet limonádé.

A kis japáni leány tragédiája meghat mindenkit, aki nem affektálja azt, hogy az ő lelke elfásult.

Heltai Jenő, ez a melegsívű poéta, bájos prologust irt a darabhoz, ebből való az a hat sor e cik elején.

Előkelő, szép, nagy közönség jött ma a színházba, amely érthető kíváncsisággal leste a függöny felgördülését.

Különös, mondhatnám misztikus, de egy cseppet sem színes, inkább monoton zene iparkodik legelőbb elvezetni a hallgatót a napsugaras keletre, a messze Japánba.

A Vígsház karmestere, Kun László, írta ezt a muzsikát és még néhány zeneszámot a melodramává változtatott műhöz.

És mikor a monoton, álmodozó nyitány zenéjének utolsó accordjai elhangzanak, szétválik az előfüggöny és egy japáni fiú tipeg be: a prológus.

Tarján Irma, a társulat tragikája, szavalta el a prológust, meleg közvetlenséggel, nemes egyszerűséggel, nagy hatással.

A prológus után hangzott fel az első nagy taps a nézőtérén, a mely a dráma előadása alatt nem egyszer ujjult meg és mikor Pillangó kisasszony odaborul kis gyermekére, hogy ott haljon meg, mikor legördült a függöny, taps orkán zúgott végig a házon, újból felhúzták a függönyt és virágosó, nagy babékoszorú hullott a Pillangó kisasszony bájos személyesítőjének lábaihoz és hosszú percekig tartott az őszinte nagy sikert honoráló elismerő taps és éljenzés.

Gerlaki Hermin az óriási nehézségű szerepet igaz művészettel játszta meg. Közvetlen, egyszerű báj jellemezte a fiatal művésznő alakítását. Az üde, csacsogó fiatal lányka derült kacagása, a férje után sóvárgó szerelmes asszony, a gyermekét imádó anya, majd meg a büszke úrnő, az alázatos kis leány hangja színes változatban, mindenkor igaz volt ez ambiciózus színész nő ajkán. Értelmes, szép beszédje, ügyes játéka és kedvesen előadott énekei, tánca meghozták Gerlakinak első, legértékesebb diadalát.

A keret, amiben a Pillangó kisasszony tragédiája lejátszódott stilszerű, kedves és szép volt. Ferenczi rendezői talentuma kitűnően érvényesült ma is.

A szereplők közül első helyen Simon Mariska Suzukija érdemel dicséretet, ki különösen azt a nagy drámai jelenetet, amikor Pillangó kisasszony kiküldi őt szobájából és ő, a mindent sejtő hű cseléd, nem akar, nem tud távozni; bámulatos drámai erővel játszotta meg. — Részt vettek még az előadásban Szabó (Pinkerton), Vedródi (Kitty), Rátkai (Sharpless), Ferenczi (Yamadori), és Nakodó (Ujvári).

Még a Pillangó kisasszony szomorú történetének előttünk imént lejátszott jeleneteinek hatása alatt állottunk, amikor Bokor, sok szóbeszéd tárgyát képezett pályakoszoruzott vígjátéka »Az almafa« vette kezdetét.

A rendkívül kedves, szellemes és kacagató helyzetekkel teli kis vígjáték óriási sikert aratott színpadunkon. — Nyílt színen, vígjátékban annyi tapsot aligha kaptak szereplők nálunk, mint Bokor vígjátékában. — De meg is érdemelték a sok tapsot azok, akik kapták: Falussy (Géza), Vedródi (Ilonka), és L. Mihályfi Julia (Cenci).

Falussy annyi sok szép jelét adta már színpadunkon sokoldalú tehetségének, hogy szinte vártuk tőle, hogy mai szerepében is kitűnő lesz. De Falussy önmagát multa felül ma. Behizelgő organuma, »kedves« (dacára annak, hogy férfiről szólok, más jelzöt nem talállok) játéka elragadta a közönséget.

A legszebb diadalát Vedródi Gizi ma aratta. Annyi természetes, édes báj, nemes egyszerűség volt játékában, megjelenése üde, színes alakítása, pajkoskodását, a kezdődő szerelem még ismeretlen érzését annyi és oly édes közvetlenséggel tárta elénk, hogy igazán jól eset hallanunk a közönség zajos ovációját. Nyílt színen kétszer kitapsolta őt a lelkes közönség, mely alig tudott betelni elragadóan kedves játékával.

L. Mihályfi Julia Cenci nénije maga volt a megtestesült vén kisasszony, jó adag humorral vegyítve.

Baróthi Mákó Balázs is dicséretet érdemel, de sikere igazán teljes csak akkor lett volna, ha nem poentiroz oly erősen. — Az apa, amikor a lánya és veje bohókás szerelmeskedéseit meglesi, nem jöhet olyan — tűzbe, hogy szinte önti magába a hideg vizet. Több finomság és discrétió.

Szabó (Báldi) és a mindig elegáns Keresz Irma (Margit) egészítették ki jelesen az ensembelt.

Egy kedvesen eltöltött élvezetes est szép emlékével távoztunk ma a színházból.

Quasimodo.

Törvénykezés.

A gyújtogató.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Ma volt az idén az első esküdszéki tárgyalás. Kovács György felső-szent-iváni lakos, gyújtogatóssal vádolva állott az esküdt-bíróság előtt, melynek elnöke Polgár József törvényszéki elnök, szavazó bírák Crańicean Mihály és Marián Miklós voltak. A vádhatóságot Eperjessy Béla kir. ügyész, a vádlottat Vécsei Samu dr. képviselték.

Az esküdszék a következőképen alakult meg. Esküdteknek kisorsoltattak: Bartek Károly, Bilitz Hugó dr., Kovács Sztrikó István, Hegedűs István, Sonnenberg Salamon, Kunetz Mór, Varga Ágoston, Homonnay Nándor, Prokesch Ignác, Prokisch Ferencz, Reiner Mór, Regényi Lajos, Pótesküdt lett Hoffmann Mátyás.

Vádlott Kovács György beismeri, hogy jól lehet szándékosan, mégis ittás állapotban gyújtotta föl Sztankó István tanyáján a szalmakazalokat és egy őlt. Busszából követte el tettét. Sztankó kutat ásatott vele, s mikor már nem áshatta tovább a kutat, mert Sztankó a bedőlés megakadályozásához szükséges deszkákat adni nem akart, a munkát ötöd magával abban hagyta, kutban azonban elégséges víz volt már, s nem is volt közöttük megállapodás, hogy mélyebbre kell ásni a kutat, Sztankó azonban ennek dacára is visszatartott a munkabérből 8 forintot.

Vádlott kihallgatása után a tanúk kihallgatása következett. A kihallgatás leginkább az okozott kár megállapítása körül forgott. Ennek befejeztével a kérdések megszövegezése következett. Az ügyész a gyújtogatóssal, a védő az ingó vagyron rongálásban kérte a vádlottat kimondani. Károsult Sztankó István ekkor kijelentette, hogy ő sem a kár megtérítését, sem a vádlott büntetését nem kívánja, amely kijelentés után védő Vécsei Samu dr. a maga kérdését visszavonja.

A vád és védbeszéd elmondása után, esküdtek visszovonultak igazmondásuk meghozására. Rövid tanácskozás után hétnél több szavazattal a gyújtogatóssal büntetésben mondták ki bűnösnek.

Eperjessy Béla kir. ügyész az enyhítő körülményekre hivatkozva a 92. §. alkalmazását kéri, mire a bíróság vádlottat hat havi börtönre ítéli, melybe a másfél hónap vizsgálati fogságot betudja.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

B. K. Baja. Dehogyan válaszol reá! Hát szokott az oroslán törödni a balha kerge ugrádozásaival?! Sokkal inkább fölötte áll D—r az ismeretlenség homályába burkolózó cikkíró fölött, semhogy érdemesnek találna arra reagálni. — De mi nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy egy oly tiszta jellemű ember sértessék meg hazafiságában, akinek becsületességéhez, jelleméhez, hazafiságához, önzetlenségéhez makula nem férközött soha. Konstatáljuk tehát, hogy a „Bajai Közlöny“ legutolsó számában megjelent „Ulmi ekék“ című hír írója, vagy tévedett, vagy tudva nem mondott igazat, midőn azt állította, hogy bármely idevaló kovács készít oly ekéket, mint az ulmiak.

Az Eberhardt-féle ulmi ekék — mint arról a Pallas lexikonból is meggyőződés szereshető — egy bizonyos rendszert s az ekegyártás terén korszakot jelentenek. Hogy mennyire megmosolyogni való az illető állítása, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy D—r ekevásárlói leginkább kovácsok, akik az ekéket viszont földműveseknek adják el. De ha tud a „Bajai Közlöny“ olyanokat, akik ekekesztéssel foglalkozni akarnak és tudnak, csak küldje őket egyenesen D.-hez, mert ő kötelezi magát ötszáz munkás elfogadható készítményét átvenni s azt 10%-kal jobban megfizetni, mint az ulmi ekéket.

De hát azt persze tudni kellene, hogy ekegyártásra csak egyetlen egy gyár van Magyarországon berendezve s az is oly kis kaliberű, hogy az Magyarország szükségletének egy minimális %-át sem képes fedezni.

Különben erősen kételkedünk abban, hogy a cikkíró úr ollója, a melylyel „szerkeszteni“ szokott, Baján készült volna.

Egy jó házból való fiút

tanoncnak

keresek azonnali belépésre **vegyeskereskedéseembe.**

Hónig Muki

BAJÁN.

3-1

A Livodában kiadó

czeller- és krumpliföld.

Bővebbet megtudni kéményseprő-
utca 119. szám.

2-2

13659 szám.
tkvi 901.

Arverési hirdetmény.

A bajai kir. tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Dr. Reich Aladár bajai ügyvéd által képviselt Schvabach Viktor és Zsigmond német-bolyi cégnek, Keszler Mihály báth-monostori lakos elleni végrehajtási ügyében 237 korona 38 fillér tőke, ennek 1899. május 4-től járó, 5% kamatai, 68 kor. 60 fillér eddigi, 26 korona 30 fillér ezuttal, és a még felmerülő költségeknek, nem különben esatlakozott özv. Millassevics Mártonné sz. Nagy Sarolta bpesti lakosnak 200 korona, Steinberger Mór bpesti lakosnak 200 korona 40 fillér, ugyanennek 60 korona tőke és ár; Schoblocher András és Ferenczné 12 korona, Hurtony Erzsébet 400 korona és Szemző János 400 korona tőke s jár. iránti követelések kielégítése végett az 1881. LX t.-c. 144. és következő §-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. járásbíróság területén levő 1/a báth-monostori 53. sz. betétben felvett I 1. sorsz. 5786 hrsz. egész ingatlanra tehát az 1881. évi 60 t.-cz. 156. §-a értelmében Keszler Mihályné szül. Grünfelder Etel ille ő felerésze és 263 kor. 2) a báth-monostori 191. számú betétben Keszler Mihály nevében felvett I 4-7 sorsz. 4097/2, 4243/2, 5921/2, 5922/2. hrsz. ingatlanra 197 korona 3) a báth-monostori 1264. sz. betétben ugyanannak nevében felvett I. 1-2. sorsz. 4096., 4097/1. hrsz. egész ingatlanra 42 korona. 4) a báth-monostori 667. sz. betétben I. 1-2. sorsz. 409., 410. hrsz. alatt felvett 312 sz. ház és belteki szántóból Keszler Mihályt illető felére 1021 korona, és 5) az ugyanazon betétben I. sorsz. alatt felvett 411 2/a hrsz. egész belteki szántóra tehát az 1881. évi 60 t.-cz. 156. §-a alapján kisk. Keszler Rozáról Keszler Mihályné sz. Grünfelder Etelre átirat felére is 48 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Báth-Monostor községhezánál 1902. évi február hó 18. napjának délelőtt 10 óráját kitűzi, a midőn a fennebb körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevők a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 30 nap-, a másodikat 60 nap-, a harmadikat pedig 90 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedése után számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatalba lefizetni.

A bántapenz az utolsó részletbe számíttatik be.

A részlet es árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekvi hatóság irattárában és Báth-Monostor községhezánál megtekinthetők.

Baján. 1901. november 25-én.

A kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Temmer,
kir. járásbíró.

13633. sz.

tk. 1901.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Reich Aladár bajai ügyvéd által képviselt Csóka Balázs baracska lakosnak Tóth József (benda) baracska lakos elleni végrehajtási ügyében 512 kor. tőke, 55 kor. 20 fill. eddigi, 26 kor. 30 fill. ezuttali és a még felferendő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. és következő §-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. bíróság területén lévő Tóth József (benda) nevén a baracska 1667. sz. tkjvben felvett I. 1. sorsz. 372/b hrsz. 304 számú ház, udvar és kertre 800 kor. kikültési árban ezennel elrendeli és annak Baracska község házában leendő megtartására 1902. évi febr. hó 15. napjának d. e. 10 óráját kitűzi, a midőn a fentebb körülírt ingatlan a kikültési áron alul is eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikültésiár 10-%át készpénzben vagy ovadék képes papírban kiküldöttnek átadni.

Vevő köteles a vételnél három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 5% kamatokkal együtt a bajai kir. adóhivatalban lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog leszámitatni.

A részletes árverési feltételek ezen tkvi hatóság irattárában és Baracska község házában megtekinthetők.

Baján, 1901. november 22.

A kir. tkvi hatóság.

Temmer,
kir. járásbíró

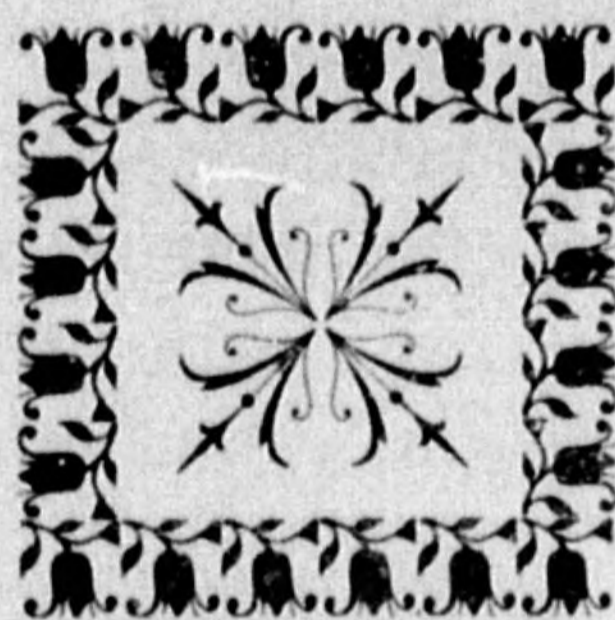

819. 1901.

végrh. sz.

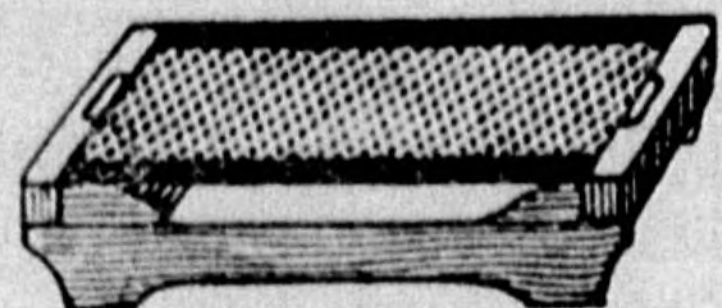
Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbíró 1901. Sp. III. 604/5. számú végzése következtében Dr. Reich Aladár ügyvéd által képviselt Zódi Ferencz javára Hallósy Endre ellen 29 kor. 12 fill. s jár. erejéig 1901. évi november hó 12-én

Ajánlom saját készítésű fölülmulhatatlan erős és olcsó

sodrony ágy-

betéteimet,

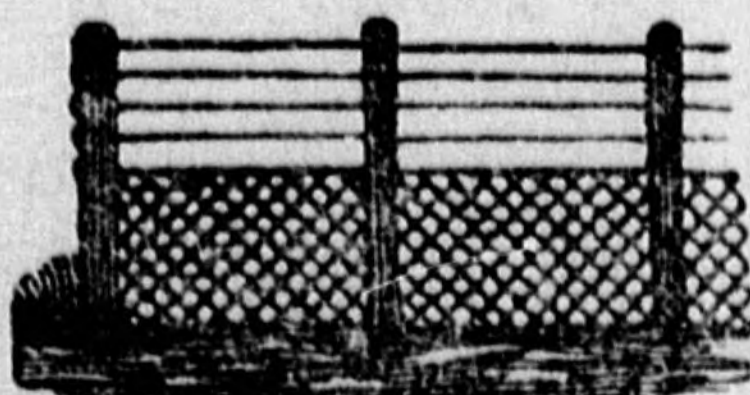
melynek ára csak 8 korona. Kell, hogy ezt a legszegényebb ember is megszerezze, egyrészt mert olcsó, másrészt pedig egészségi szempontból, mert ezáltal a szalma kellemetlen és egészségtelen kigőzölgesétől, valamint a férgek elszaporodásától megóvatunk. Az ágy belvilágossága méretének hozzá való beküldése után a betét 1 nap alatt a legpontosabban elkészítetik.

Készíték továbbá

ruganyos

kocsiüléseket

felakasztható és falárával 12 kor.-ért

(kocsiülés)

(kerítés)

SODRONY LÁBTÖRLŐKET

(fekete v. rezesített) nagyság szerint

és a következő árakban:

kokusrost betéttel 30-40 fillér több.

ifj. UTRY PÁL, BAJÁN.

foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 606 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és gyógy-zertári állvány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíró 1902-ik évi V. 1169/3. számú végzése folytán 29 kor. 12 fill. foganatosítási költség és eddig bírósággal már megállapított költségek erejéig Csávolyon végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1902. évi február hó 7-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1902. évi januárius hó 22-ik napján.

Rácz István,

kir. bírósági végrehajtó

EMKE dala!

EMKE-papirt, levélpapirt vegyetek!
Ha rá néztek, feldobog a szívetek.
Magyar fiúk, magyar lányok tudjátok,
Hogy én nektek magyar papirt kínálok.

Magyar földön, magyar kezek csinálják,
Magyar földön, magyar népek kínálják;
Nem hagyhat ez magyar szívet hidegen,
Úgy is nálunk annyi minden idegen.

Külföld helyett a hazában maradjunk,
A magyar pénzt idegennek ne adjuk!
Hadd tudja meg ebből is a nagy világ,
Hogy a magyar előre tör, s tenni vágy.

EMKE-papirt adjatok a kezembe:
Édes anyám, neked írok én erre,
Van-e ennél szebb papír a világon?
Boltos uram, csupán **EMKE**-t kínáljon!

A fentt megénekelt „**EMKE**” levélpapíros minden nagyságban kapható
ifj. WAGNER ANTAL
könyv- és papirkereskedésében

Feltűnő újdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges —
A dohányzó egyszer veszi és
többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különleges-ségi áruudájában.

Olcsó bevásárlási forrás.

RUDE IGNÁCZ

mű-órák és ékszerész-üzlete Baján,

a „Központi szálloda” átellenében.

Ajánlja ujonnan és gazdagon felszerelt, pontosan szabályozott valódi

svájci zseb-, fali-, inga- és ébresztő-óráit a legegyszerűbb és legfinomabb kivitelben.

Nagy raktár valódi arany-, ezüst- és drágakő ékszerekben, valamint valódi China-ezüst evőeszközökben.

Órajavitások, valamint minden e szakbavágó legkomplikáltabb munkák; Chronometre és ütő-óra-, egyszersmind ékszerjavítások olcsón szakszerűen és gyorsan eszközöltetnek

—● 2 évi írásbeli jótállással. ●—

Régi ARANY- és EZÜST TÁRGYAK, valamint DRÁGA-KÖVEK a legmagasabb napi áron vásároltatnak meg esetleg ujjal cseréltetnek be.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen végeztetnek.